

CĂRȚILE ȘI BIBLIOTECA NE UNESC

*Dr. Sorina STANCA,
manager, Biblioteca Județeană „O. Goga” Cluj*

În 3 ianuarie 1996, am început activitatea la Biblioteca Județeană „Octavian Goga” și foarte repede m-am implicat în colectarea de cărți ce urmau a fi duse în Basarabia. Mai apoi, am aflat că biblioteca noastră a mobilizat, încă din 1990, comunitatea culturală clujeană și alte biblioteci județene din Transilvania în acțiunea de colectare a cărților pentru bibliotecile de dincolo de Prut.

Domnul Traian Brad, directorul bibliotecii noastre de atunci, și doamna Lidia Kulikovski sunt artizanii primei biblioteci de carte românească de la Chișinău, inaugurată în 29 august 1991, Biblioteca „Transilvania”.

Despre doamna Lidia Kulikovski am auzit vorbindu-se din primele săptămâni de când am început să lucrez la bibliotecă.

Întâlnirea noastră, din anul 2003, de la Chișinău, mi-a confirmat toate cele auzite despre dumneaei încă înainte de a o cunoaște personal: o persoană dedicată profesiei, dărză, vizionară, un foarte bun profesionist... La aceste calități, timpul și întâlnirile directe vor aduna încă multe altele.

În primii ani de înfripire a parteneriatului, adunarea cărților, sortarea lor era o muncă pe care o făceam împreună cu câțiva colegi de la Biblioteca Județeană Cluj, fără să știm prea multe despre cei cărora le erau destinate. În fiecare an, se duceau cărți cel puțin de două ori, cea mai importantă ocazie fiind cea de la sfârșitul lunii august, odată cu sărbătorirea Zilei Limbii Române, când aveau loc Zilele Bibliotecii „Transilvania”.

Donațiile proveneau de la persoane particulare, fiind de regulă carte veche, apoi era carte achiziționată și donată de biblioteca noastră, precum și publicații periodice. Erau aleși cu precădere autorii români clasici și contemporani, iar dintre aceștia un loc important îl ocupau autorii clujeni și ardeleni. Erau achiziționate, pentru fiecare transport, dicționare valoroase sau alte lucrări de referință.

Înainte de a ajunge eu însămi la Chișinău, în octombrie 2003, am participat la sortarea și împachetarea a mii de cărți pentru Biblioteca „Transilvania”, dar și pentru alte biblioteci din Basarabia.

Din anul 1999, am aflat mai multe despre Biblioteca „Transilvania”, de la colega mea Tatiana Costiuc, care a venit la biblioteca

noastră tocmai de la Chișinău. Fiind un bibliotecar de formație, cu studii de specialitate, Tatiana a fost cea care m-a introdus în lumea bibliotecilor din Basarabia. Ea mi-a povestit despre Lidia Kulikovski, directoarea generală a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și despre inspirația ei de a înființa filiale de carte românească la Chișinău. Tatiana este cea care mi-a spus despre dificultățile întâmpinate de-a lungul anilor, pentru a putea trece cartea peste graniță, despre birocrăția ce ne împiedica acest schimb cultural. Lidia Kulikovski întâmpina multe delegații încă de la graniță, pentru a se asigura că vama va fi trecută cu toată bogăția de carte. Uneori treceau nopți și zile până acest lucru se întâmpla.

Aflam de la colega Tatiana Costiuc că primirile pe care le face Lidia Kulikovski clujenilor sunt cele mai alese, iar discursurile pe care le rostește la un pahar de șampanie sunt de-a dreptul măgulitoare: „Toate delegațiile îmi sunt dragi, dar când vin clujenii.... eu am cea mai mare bucurie!”, spune Lidia.

Pe doamna Lidia Kulikovski am întâlnit-o la Cluj-Napoca înainte de a ajunge eu la Chișinău, la vizitele făcute împreună cu alți colegi basarabeni, în biblioteca noastră. O întâlnire îmi stăruie în minte și reprezintă o dovadă a prețurii față de Traian Brad, împreună cu care a ctitorit Biblioteca „Transilvania” și, timp de doisprezece ani, au clădit un parteneriat angajant și motivant pentru bibliotecile publice românești și cele din Chișinău. Este vorba despre venirea peste noapte la Cluj-Napoca atunci când, în iunie 2002, biblioteca noastră îl pierdea pe cel căruia îi datorează noul

sediu și deschiderea spre lume a bibliotecii clujene, iar bibliotecile Chișinăului au pierdut un prieten apropiat și devotat.

Un an mai târziu, în octombrie 2003, am avut bucuria, cinstea și onoarea să fac parte din delegația ce a dus carte în acel an la Chișinău. Încă de la început m-a uimit căldura cu care a fost primită delegația clujeană, bucuria colegilor la vederea donației de carte, grija lor pentru ca totul să fie bine, iar noi să avem o vizită cât mai plăcută și instructivă.

Am cunoscut un colectiv cald și profesionist, iar doamna director general Lidia Kulikovski era motorul întregii echipe. Surprinzătoare atunci a fost grija cu care Lidia răsfoia cărțile aduse de la Cluj, grijă pe care am remarcat-o, apoi, la fiecare întâlnire. Ea era cea care semnală colegelor câte un titlu sau colecție, luând, pe rând, în mână cărțile care ar fi putut fi baza unor idei noi, inovatoare pentru Biblioteca „Transilvania”, dar nu numai.

Înainte să ajung la Chișinău, m-am întrebat mereu care era câștigul nostru, al bibliotecarilor clujeni în acest parteneriat. Vizita din 2003 și apoi celelalte mi-au confirmat faptul că aveam multe de învățat de la colegii basarabeni. M-am întors de la Chișinău, după prima vizită, cu o multitudine de informații profesionale pe care le-am valorificat, apoi, la noi în bibliotecă. Acesta era și este câștigul – profesionalismul – mulți oameni dedicați, cu studii de specialitate, ceea ce în România nu exista deloc în acei ani, învățământul de specialitate fiind desființat încă din anii '70 și reluat în anii '90.

Din acel an, directoarea bibliotecii clujene de atunci, doamna Doina Popa, propune doamnei Lidia Kulikovski ca la întâlnirile noastre anuale să organizăm și un *Duplex profesional*, un șir de ateliere profesionale care să ne unească mai mult și să fructifice experiențele noastre.

Începând cu anul 2004 și până în anul 2019, aceste duplexuri profesionale au fost prilej de schimburi de bune practici, iar doamna Lidia era sufletul lor, susținând că schimbul de idei este benefic pentru ambele colective. Deschiderea cu care colegii moldoveni ne primeau prezentările și bunele practici pe care le diseminam au fost deosebite, iar atelierele profesionale organizate în comun deveneau adevărate pepiniere de idei pentru crearea de noi servicii de bibliotecă.

Colaborarea Cluj – Chișinău mai are o componentă: este vorba de munca în comun în proiecte europene, atunci când este posibil,

precum și împărtășirea experienței acumulate de bibliotecarii clujeni în activitățile derulate în cadrul unor proiecte europene la care eram parteneri.

Începând cu anul 2009, ajung la Chișinău din postura de director al Bibliotecii Județene „Octavian Goga”, fiind implicată sută

Hârtia este cea mai bună memorie, obișnuia să ne spună, să luăm exemplul colegelor și colegilor de la Chișinău, maeștri ai bibliografiilor, ai biobibliografiilor, ai revistelor și cărților de specialitate.

Numai scriind, vom putea să ne perfecționăm activitatea, să împărtășim colegilor de breaslă experiențele noastre, să păstrăm pentru generația viitoare tot efortul făcut pentru dezvoltarea bibliotecilor noastre. Și în acest domeniu doamna

Lidia Kulikovski are un cuvânt de spus, un cuvânt scris, de fapt, în multe articole de specialitate sau cărți ale căror autoare este.

Când mă gândesc la Chișinău, mă gândesc automat la Lidia Kulikovski, la nonconformismul ei, la bucuria și plăcerea cu care își primește oaspeții din România, la angajamentul neostoit pentru profesia de bibliotecar, la curiozitatea molipsitoare de a răscoli printre cărțile primite în dar, la întrebările sale despre ceea ce facem nou la bibliotecă, la angajamentul parteneriatului de treizeci de ani și prietenia sinceră cu care ne-a cucerit.

la sută în toate etapele procesului de pregătire a donației, a atelierului din cadrul duplexului profesional, precum și la construirea echipei ce participa an de an la Zilele Bibliotecii „Transilvania”.

Dacă am evocat până acum doar partea vizitelor clujene la Chișinău, trebuie să scriu și despre vizitele colegilor de la Biblioteca „B.P. Hasdeu” la Cluj-Napoca, la biblioteca noastră sau chiar la bibliotecile din județ. An de an ne-am străduit să fim gazde bune, la rândul nostru, pentru colegele din Chișinău, iar din anul 2016 biblioteca noastră a primit vizite, organizate în cadrul Programului *Novateca*, ale bibliotecarilor de pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Aceste vizite în cadrul cărora organizam și ateliere profesionale le datorăm Lidiei Kulikovski, care știa de ani buni potențialul bibliotecii noastre.

Evocam mai sus „câștigul” pe care bibliotecarii clujeni îl aveau ca urmare a vizitelor la Chișinău. În același context vreau să amintesc îndemnul domnului Traian Brad de a ne rezerva mai mult timp pentru a așterne pe hârtie ceea ce facem. Hârtia este cea mai bună memorie, obișnuia să ne spună, să luăm exemplul colegelor și colegilor de la Chișinău, maeștri ai bibliografiilor, ai biobibliografiilor, ai revistelor și

cărților de specialitate. Numai scriind, vom putea să ne perfecționăm activitatea, să împărtășim colegilor de breaslă experiențele

noastre, să păstrăm pentru generația viitoare tot efortul făcut pentru dezvoltarea bibliotecilor noastre. Și în acest domeniu doamna Lidia Kulikovski are un cuvânt de spus, un cuvânt scris, de fapt, în multe articole de specialitate sau cărți ale căror autoare este.

Când mă gândesc la Chișinău, mă gândesc automat la Lidia Kulikovski, la nonconformismul ei, la bucuria și plăcerea cu care își primește oaspeții din România, la angajamentul neostoit pentru profesia de bibliotecar, la curiozitatea molipsitoare de a răscoli printre cărțile primite în dar, la întrebările sale despre ceea ce facem nou la bibliotecă, la angajamentul parteneriatului de treizeci de ani și prietenia sinceră cu care ne-a cucerit.

Pot susține cu toată convingerea, dragă Lidia: *Cărțile și biblioteca ne unesc*, încrederea că ceea ce facem, facem bine, pentru semenii noștri și pentru colegii bibliotecari, este cea care ne motivează să mergem înainte.

Cluj-Napoca, 22 februarie 2021